

Deu monarques i

El terrabastall que van suposar les dues guerres mundials a Europa va fer caure alguns règims monàrquics, però, malgrat les fosques perspectives, molts d'ells han sobreviscut. I uns altres malden per seure de nou als trons.

A Europa hi ha deu països que tenen la monarquia com a forma de govern, bé a títol de regne, de principat o de gran ducat. En tots ells regna la discreció, sinó a la Gran Bretanya i Mònegue. I hi ha deu cases reials més que enyoren la corona que han perdut o que van heretar.

A final del segle passat la reina Victòria d'Anglaterra, que va tenir nou fills i desenes de néts, era coneguda per l'Àvia d'Europa. I és que, seguint el costum de matrimonis per aliances, i només entre sang blava, gairebé tothom que regnava i regna a Europa era i és emparentat amb ella.

Les noces d'argent de Harald i Sonja de Noruega van reunir, fa un parell d'anys, la reialesa europea durant uns dies. Quan s'ajunten en esdeveniments socials d'aquesta mena, anant amb carrosses tirades per cavalls i ballant valsos en salons majestuosos, enjoiellades elles i impecables ells, semblen envoltats d'una màgia especial que els allunya de la resta dels mortals. Sinó que els escàndols que protagonitzen alguns d'ells els apropren, de cop, a la quotidianitat: divorcis a cop de talonari, fills sense passar per la vicaria, "problemes" econòmics... Ells també estimen, odien, riuen i ploren. En definitiva, viuen i volen que els deixin viure, però qualsevol moviment que facin, per petit que sigui, es converteix en titular de premsa. Per això deia Walter Bagehot, conseller privat de la reina Victòria, que els monarques, a diferència de les plantes, necessiten ombra, no pas mostrar-se a la llum que els faria perdre la màgia.

La falta d'intimitat i les obligacions del protocol és el preu que han de pagar per haver nascut amb sang blava o per haver-s'hi unit. N'hi ha, en canvi, que voldrien aquesta notorietat i no l'aconsegueixen, tot i els esforços de molts d'ells.

Les dues guerres mundials van traspalsar Europa i algunes monarquies europees foren abolides. Les que van sobreviure segueixen la

La família reial anglesa, abans mirall de totes les monarquies europees, té avui greus dificultats per assegurar-se la continuïtat.

vella fórmula de l'antic Japó: un alt personatge, l'emperador, tenia i té la continuïtat simbòlica. Un executiu, el *shogun*, s'encarregava de les decisions quotidianes.

Les monarquies europees han sabut adaptar-se als temps. El rei Faruk d'Egipte va assegurar fa una trentena d'anys que en poc temps només quedarien a Europa cinc reis: els quatre de les cartes i el d'Anglaterra. La seva predicció no ha resultat de moment gens encertada. La reina Elisabet II d'Anglaterra és, això sí, de les més veteranes, però també la que més entre-

bancs té per a assegurar amb dignitat la continuïtat de la monarquia.

A Buckingham Palace hi ha un home que es dedica exclusivament a fer funcionar els mecanismes de relotgeria dels vuit mil pèndols del palau. Popularment es diu que, gràcies a aquest home, la cort d'Anglaterra ha assalariat l'eternitat. La monarquia, que sempre ha dirigit el prestigi de la institució, s'ha anat deteriorant, quan uns altres sobirans, com el rei Joan Carles d'Espanya, pel qual ningú no apostava re, han anat guanyant protagonisme i s'ha fet un prestigi internacional.

Els dies del dret diví s'han acabat. Fa només cinquanta anys els reis tenien encara molts privilegis. Els joiers i antiquaris de Londres, per exemple, tremolaven quan veien entrar l'Àvia d'Elisabet II. Sabien que agafaria allò que més li agradés i que ells encara haurien d'estar contents de fer un regal a sa majestat. Avui s'espera dels reis que actuïn com les persones normals, i fins i tot Elisabet II paga impostos, cosa impensable només fa uns anys.

Gran Bretanya, la reina dels reis... i dels escàndols. La monarquia britànica, model de totes les

monarquies, ja ha perdut l'aurèola que tenia. L'any 1992, el famós "*annus horribilis*" de la reina Elisabet II (l'any que es va avenir a pagar impostos, que se li va cremar el castell de Windsor, que els seus fills Carles i Andreu es van separar i que la seva filla Anna es va divor-

molts pretendents

ciar) se li ha anat fent cada vegada més pobre en sorpreses.

A la confessió pública d'adulteri amb Camilla Parker-Bowles que Carles va fer per televisió, va seguir la rèplica de la seva esposa Diana que, uns mesos més tard, no sols abundava en l'adulteri, ans parlava de bulímia i dubtava de la capacitat de regnar del seu marit.

Quant al príncep Andreu, les imatges de Sarah Fergusson petonejada als peus pels seu amant texà, davant les dues filles petites, van fer la volta al món.

L'un sobre l'altre els escàndols s'han anat succeint fins que la reina ha demanat, finalment, als prínceps de Gal·les que es divorciessin. Els caps de l'església anglicana i els experts en qüestions legals asseguren que no hi hauria d'haver cap obstacle perquè Carles pugés al tron, malgrat el divorci. L'arquebisbe de Canterbury, George Carey, va suggerir fins i tot que l'església podria acceptar unes segones núpcies. Ara, si la núvia fos Camilla, la cosa seria més problemàtica, perquè molts representants anglicans la consideren parcialment responsable del divorci dels prínceps, i perquè és catòlica. Però tot és susceptible de múltiples interpretacions, com sigui que al Regne Unit no hi ha constitució escrita.

L'excessiva rigidesa en què foren educats i la manca d'afecte han marcat els matrimonis dels prínceps. Si hem de fer cas, doncs, de la dita "desgraciat en amors, afortunat en el joc", la família reial britànica seria una perfecta candidata a treure bons pessics dels casinos.

Tots aquests escàndols han donat més motiu als antimonàrquics per argumentar que, si la família es comporta mundanament, també ha de rebre un tracte més normal. Els privilegis econòmics de què gaudeix —és la monarquia més rica d'Europa—, no agradaven als ciuta-

Deu famílies per a deu corones

Anglaterra. Reina Elisabet II. Nascuda el 21-4-26, puja al tron el 6-2-52 i és coronada el 2-6-53. Casada amb Felip, duc d'Edimburg. Fills: Caules (1948), Anna (1950), Andreu (1960) i Eduard (1964).

Bèlgica. Rei Albert I. Nascut el 6-6-34, puja al tron el 9-8-93. Casat amb Paola Ruffo di Calabria. Fills: Felip (1960), Astrid (1962) i Llorenç (1963).

Dinamarca. Reina Margarida II. Nascuda el 16-4-40, puja al tron el 14-1-72. Casada amb el diplomàtic francès, el comte Enric de Laborde de Montpezat. Fills: Frederic (1968) i Joaquim (1969).

Espanya. Rei Joan Carles I. Nascut el 5-1-38 puja, al tron el 22-11-75. Casat amb la princesa Sofia de Grècia. Fills: Elena (1963), Cristina (1965) i Felip (1968).

Liechtenstein. Príncep Joan-Adam II, nascut el 14-2-45, puja al tron el 13-11-89. Casat amb la comtessa Maria Kinsky. Fills: Alois (1968), Maximilià (1969), Constantí (1972) i Tatiana (1973).

Luxemburg. Gran duc Joan. Nascut el 5-1-21, puja al tron el 12-11-64. Casat amb Josefina-Carlota, princesa de Bèlgica. Fills: Maria Astrid (1954), Enric (1955), Joan (1957), Margarida (1957) i Guillem (1963).

Mònegue. Príncep Rainier III. Nascut el 31-5-23 puja al tron el 9-5-49. Casat amb l'actriu nord-americana Grace Kelly. Fills: Carolina (1957), Albert (1958) i Estefania (1965).

Noruega. Rei Harald V. Nascut el 21-2-37 puja al tron el 17-1-91. Casat amb Sonja Haraldsen. Fills: Haakon (1973) i Marta-Lluïsa (1971).

Països Baixos. Reina Beatriu. Nascuda el 31-1-38, puja al tron el 30-4-80. Casada amb el príncep Claus von Amsberg. Fills: Guillem (1967), Joan (1968) i Constantí (1969).

Suècia. Rei Carles XVI Gustau. Nascut el 30-4-46, puja al tron el 15-9-73. Casat amb l'hostessa alemanya Sylvie Sommerlath. Fills: Victòria (1977), Carles (1979) i Magdalena (1982).

Dalt, tota la família reial anglesa, al balcó del palau. Baix, els reis belgues Paola i Albert II, que van substituir a l'estiu del 1993 Balduí i Fabiola.

dans que havien de costejar-los. La reina sabia que calia modernitzar la monarquia, fer-la més compatible amb el món actual, acomodar-la al comportament dels seus fills per no alimentar les crítiques contra la institució. Per això es va oferir a pagar impostos, va obrir les portes del palau de Buckingham als turistes per recaptar diners i es va desfer del seu iot llegendari, el Britannia.

Des del 1993 la reina paga impostos i sustenta la família amb les seves finances particulars. La llista civil (contribució pública a diversos membres de la família reial) ha quedat reduïda a la sobirana, al seu marit i a la reina mare. La llista civil costava als contribuents 1.500 milions de pessetes. La reina paga

un 40% dels seus ingressos privats al tresor britànic. Tot i que els càlculs són bastant divergents, hom calcula que la sobirana paga, aproximadament, uns 360 milions de pessetes en concepte de rendes pel seu patrimoni, una misèria si tenim en compte que és una de les persones més riques del món... i que ni la llista civil, ni les joies, ni les obres d'art no tributen a Finances!

Bèlgica: la cara i la creu. Albert II és el rei més novençà. Va succeir Balduí l'estiu del 93. Albert i la se-

va dona semblen haver trobat a la maduresa l'estabilitat i la serietat, car de joves eren coneguts per la seva frivolitat i per una conducta que xocava frontalment amb la de Balduí i la seva esposa Fabiola de Mora i Aragón.

Era aquest un matrimoni estricte, profundament catòlic, conciliador i respectat, que es va saber fer estimar per les dues comunitats belgues: la valona i la flamenca. La seva felicitat no va arribar a ser completa per la impossibilitat de tenir fills. Un embaràs extrauterí l'any 63 va posar en perill la vida de Fabiola i féu que es disposés a demanar la nul·litat matrimonial al papa pel fet de no poder donar un hereu a la corona.

El catolicisme extremat de la parella, qualificat d'integrista per alguns, va portar Balduí a una greu disjuntiva: la corona o les seves

El rei Balduí de Bèlgica va saber fer-se estimar per les dues comunitats del seu estat, la flamenca i la valona.

EFE

creences. Balduí es va convertir, l'any 1990, en el primer monarca que va abdicar unes hores per no haver de promulgar una llei contrària a les seves creences. "És normal que sigui l'únic ciutadà belga obligat a actuar contra la meua consciència?" reflexionava, compungit. Balduí era contrari a la llei de despenalització parcial de l'avortament, votada per les dues cambres del Parlament. Com que no podia aturar la interrupció voluntària de l'embaràs, va decidir d'interrompre voluntàriament el seu regnat durant trenta-sis hores, el temps necessari per a no haver de signar la llei.

Països Baixos: regne de dones. Fa més d'un segle que, als Països Baixos, hi regnen dones. La

reina Beatriu és la tercera reina consecutiva que arriba al tron: succeeix a la seva mare Juliana i a la seva àvia Guillemina. Per a la reina Beatriu el que havia d'haver estat el dia més feliç de la vida es va convertir en un malson. El 10 de març del 1966 Beatriu es casà amb el diplomàtic alemany Klaus von Amsberg, un home que havia pertangut a les joventuts hitlerianes. Als holandesos, que havien sofert durament la invasió nazi, això no els va agradar gens i li van amargar el dia amb manifestacions i tirant pertards i bombes de fum a la comitiva nupcial. Ara, trenta anys més tard, el príncep consort continua entrebantant el matrimoni amb les seves contínues depres-

sions que l'obliguen a recloure's, de tant en tant, en un hospital. Diuen les males llengües que els homes no aguanten això de ser consorts, el paper de callar i de seguir la reina, dos passos endarrere. Klaus va tenir els primers símptomes del seu trastorn uns mesos després de la coronació de la seva dona.

El predecessor i sogre de Klaus, el príncep Bernhard, va fugir de la inactivitat actuant delictivament. La reina Juliana va haver d'abdicar per unes comissions il·legals que havia rebut el seu marit d'una empresa aeronàutica nord-americana, uns diners que no necessitava gens, car la família reial és una de les més riques del món.

A l'esquerra, Claus i Beatriu, que ocupen el tron dels Països Baixos. A la dreta, Harald de Noruega, el monarca amb més prerrogatives d'Europa.

CAVALL FORT

Revista per a nois i noies

Plaça de Lesseps, 33, entresol 2.ª 08023 Barcelona
Telèfons (93) 218 65 66 / 218 62 20 - Fax (93) 217 61 00

- Surt dos cops cada mes
- Pàgines de còmic, narracions, reportatges i la participació dels lectors.
- Cada dos mesos, inclou el suplement "El Tatano", destinat als lectors més petits.

Preu de la subscripció anual: 6.350 pessetes

Ara us hi podeu subscriure a través de

ServiCaixa

"la Caixa"

Margarida de Dinamarca i Enric. La monarquia danesa és una de les més populars d'Europa.

Monarquies escandinaves: l'austeritat al tron. Noruega té una de les monarquies més joves.

Del 1814 al 1905 Noruega formava amb Suècia una unió dirigida pels monarques suecs. Al 1905, quan Noruega es declarà independent, escollí Karl, germà del rei danès Cristian X, que va passar a dir-se Haakon. El seu fill va ser rebatejat amb el nom d'Olaf, pare de l'actual Harald. Dels tres països escandinaus Noruega és on el monarca té més prerrogatives: ratifica les lleis, és general de l'exèrcit, presideix les reunions del govern cada divendres i fins i tot ha de nomenar nou govern en cas de crisi, perquè no hi ha la possibilitat d'eleccions anticipades.

Contràriament a Noruega, Dinamarca té una tradició monàrquica molt arrelada, puix que es remunta sense interrupció fins al segle IX. La danesa és una de les cases reials més populars. La reina Margarida II, activa, espontània i atrevida, ha sabut guanyar-se els seus súbdits. Tradueix literatura, dissenya, pinta... i opina sobre el medi, la igualtat de la dona o el racisme en els seus discursos de Cap d'Any. Aquesta popularitat ja li ve del seu pare, Cristian X, que no va voler fugir del país durant la invasió nazi i va plantar cara a Hitler. Margarida és casada amb un ex-diplomàtic francès, el comte Enric de Laborde de Montpezat, un home de gran cultura que es va adap-

El gran duc Joan de Luxemburg i Josefina-Carlota, germana del rei de Bèlgica. Joan és el monarca més vell d'Europa.

tar de seguida a la vida de consort.

Pel que fa als monarques suecs, el seu paper és, probablement, el més simbòlic de tots els reis europeus, i són els que tenen menys prerrogatives. Arran de la revisió de la constitució sueca de l'any 1974, el rei es va veure desposseït de quasi tota vinculació amb l'activitat política. Els socialdemòcrates, el partit que ha governat durant pràcticament tota la postguerra, van defensar fins i tot, durant uns anys, l'abolició de la monarquia. La casa Bernadotte hi regna des dels temps de Napoleó. Carles Gustau XVI és casat amb Sylvie Sommerlath, una ex-hostessa alemanya que ha aportat una mica de calor a aquest rígid sobirà.

Prínceps i ducs amb categoria

La família reial de Mònegue, malgrat ser un dels estats més petits del món, desperta un gran interès en les revistes del cor.

de reis Liechtenstein. Aquest minúscul principat, situat entre Suïssa i Àustria, de només 28.000 habitants, es va fer familiar a molts espanyols arran dels rumors d'un possible festeig del príncep Felip d'Espanya amb la princesa Tatiana. El pare de Tatiana, Joan-Adam II, de cinquanta anys, vol controlar-ho tot. Per fer callar les veus que volen limitar els seus poders i fins i tot abolir la monarquia, Hans-Adam és partidari, abans que proclamar la república, d'integrar-se amb Suïssa, país amb el qual ja manté estrets lligans econòmics i comparteix moneda. Els Liechtenstein van donar el seu nom al principat al segle XVIII. Les tensions del príncep amb els seus súbdits van sorgir al 92, quan va passar per sobre les exigències parlamentàries i féu fer entrar Liechtenstein dins l'espai econòmic europeu. Un altre cas clau va ser l'afer Herbert Wille, un jutge que va suggerir que era el tribunal suprem i no el príncep qui havia de tenir l'última paraula en afers constitucionals. Hans-Adam el va amenaçar de prohibir-li l'activitat pública.

Luxemburg. Luxemburg és, igual que Liechtenstein, un paradís fiscal, i té el més vell dels monarques europeus: el gran duc Joan, de setanta-cinc anys, que exerceix les funcions pròpies d'un rei constitucional: nomena el primer ministre i sanciona les lleis d'acord amb les decisions del Parlament. El gran duc és casat amb Josefina-Carlota, germana d'Albert de Bèlgica i del difunt Balduí. Les seves dues filles Astrid i Margarida, són casades amb l'arxiduc Christian d'Habsburg i Nicolau, príncep de Liechtenstein. Els llaços matrimonials emparenten Luxemburg amb mig Europa.

Mònegue. És l'estat més petit del món, després del Vaticà, però l'interès que hi tenen les revistes del cor és inversament proporcional a la seva extensió. El casament del príncep amb l'actriu nord-americana Grace Kelly, la seva tràgica mort, la difícil adolescència de les

EFE

EFE

A l'esquerra, Rainiero i el seu fill Albert. A la dreta, Víctor Manuel de Savoia, aspirant a rei d'Itàlia, que té prohibida l'entrada al seu país.

princeses i la seva agitada vida sentimental... han fet de Mònegue un principat ben novel·lesc. Ja l'avi de Rainier, Lluís II, va haver de reconèixer per hereva la seva filla natural, Carlota, perquè el principat no passés a França. Rainier és el degà dels sobirans europeus i el més semblant a un monarca absolut que hi ha al vell continent. El príncep només té limitada la sobirania per França en qüestions fiscals i militars. És el propietari de quasi tot el petit principat de la Costa Blava, que va ser atorgat a la família Grimaldi al segle X. Una noblesa que els ve de molt lluny, però que es resisteixen a consolidar amb matrimonis reials, tan freqüents en les altres cases. La princesa Carolina, després d'un desgraciat matrimoni amb el *playboy* Philippe Junot, va trobar la felicitat amb Stefano Casiraghi. Va ser la primera princesa que es va casar embarassada. Però el destí li va jugar una tràgica passada i Stefano es va morir en una accident nàutic al cap de pocs anys. La seva germana, Estefania, no fa gens curt. Va provar sort en el món musical, el dels perfums i el dels banyadors abans de deixar-ho tot pel seu guardaespalles, Daniel Ducruet. Aquest fill de peixaters ha estat l'últim toc oficial de plebicitat a la casa reial mongasca.

Eterns aspirants. A part totes aquestes monarquies, a Europa hi ha cases reials sense corona, com la d'Orleans a França, la dels Habs-

burg, hereus de l'imperi austro-hongarès, la dels Savoia a Itàlia, dels Bragança a Portugal, dels Wüttemberg a Alemanya, i les famílies reials de Grècia, Bulgària, Romania, Iugoslàvia, Rússia i Albània. Alguns havien arribat a regnar abans de ser condemnats a l'exili, com ara Miquel de Romania o Simeó de Bulgària. N'hi ha que mai no han pujat al tron, però són hereus legítims d'una monarquia abolida, com els Karageorgevic de l'ex-Iugoslàvia o Otto d'Habsburg. I hi ha qui reclama antics drets dinàstics com la família Bagration de Geòrgia. Alguns, com Leka d'Albània, no dubtarien a utilitzar la força per aconseguir la corona.

Molts d'aquests aspirants a ocupar un tron tenen prohibit fins i tot de trepitjar el país. A Víctor Manuel de Savoia, la constitució li prohibeix d'anar a Itàlia. A Constantí de Grècia, germà de la reina Sofia, el govern li va retirar la nacionalitat grega el 1994 arran d'un creuer pel Peloponès. Va regnar només tres anys: del 64 al 67, quan un cop d'estat militar el va enderrocar. Uns anys més tard, un referèndum va abolir la monarquia.

La família més extensa és la dels Habsburg. Aquesta dinastia germànica va començar a regnar al segle XIII al sacre imperi romano-germànic, a Àustria, a Espanya, a Portugal i a Bohèmia i Hongria. Els llaços matrimonials van fer dels Habsburg la família europea amb més dominis territorials. Quan es

Edicions 3i4
convoca els
XXV Premis Octubre,
de literatura en
català:

**Premi Joan Fuster
d'assaig**
Dotat amb
1.000.000 de
pessetes

**Premi Andròmina
de narrativa**
Dotat amb
2.000.000 de
pessetes

**Premi Vicent Andrés
Estellés de poesia**
Dotat amb 500.000
pessetes

Les obres aspirants a qualsevol d'aquests premis (inèdites i escrites en català) hauran de ser presentades per quintuplicat als locals d'Edicions 3i4 abans del dia 16 de setembre de 1996. El lliurament dels premis es farà en el tradicional sopar literari que enguany se celebrarà el dissabte dia 26 d'octubre.

basques (1996)

**Premis
Octubre**

Demaneu tota la
informació a:

edicions **3i4** València

Pérez Bayer, 11
46002 València
tel. (96) 3516492
fax. (96) 3529872

EFE

A l'esquerra, dalt, Otto d'Habsburg. Al costat, Simeon de Bulgària. Baix, Vladímir de Rússia i Leka I. La caiguda dels règims comunistes ha fet que moltes famílies reials tinguin esperances de recuperar la corona.

va instaurar la república austríaca, al 1918, els béns de la família regnant, els Habsburg-Lorena, foren confiscats per l'estat. Avui uns cinc-cents arxiducs i arxiduchesses reclamen la restitució del seu patrimoni. L'arxiduc Otto d'Habsburg tenia quatre anys quan el seu imperi es va desintegrar. És eurodiputat des del 79, parla set llengües i ha escrit més d'una vintena de llibres sobre política europea. Va haver de renunciar a la corona d'Àustria per poder-hi entrar, però continua aspirant a la d'Hongria.

L'Est: un batibull. La caiguda dels règims comunistes a l'Europa de l'Est va portar esperances de recuperar la corona a unes quantes famílies. Però si algunes han mantingut un discret silenci i només estarien disposades a tornar si el poble en referèndum els ho demanés, unes altres han protagonitzat situacions pintoresques, reclamant antics drets i plantejant complicadíssims problemes dinàstics, aprofitant el ressorgiment de sentiments monàrquics. Es el cas d'Alexis d'Anjou Romànov-Dolgoruki, que es va arribar a proclamar hereu de mitja dotzena de trons, l'últim d'ells el de la Gran Sèrbia, però la noblesa europea no li reconeix cap títol.

El tron de Sèrbia té també uns altres pretendents, aquests més legítims, com Alexandre Karageorgevic, cap de la casa reial iugoslava i Nicolau Petrovic, cap de la casa reial de Montenegro. El pacte de Corfú del 1917 declarava que serbis, croats i eslovens havien de constituir un únic estat en el marc d'una monarquia constitucional. Com a resposta a la resistència

EFE

croata, Alexandre va establir al 1929 un règim dictatorial. Els Karageorgevic van ser destronats al 1945, l'any que va néixer l'hereu actual.

Nicolau Petrovic, per la seva banda, va refer Montenegro com a príncep després de la invasió turca

i al 1910 es va proclamar rei. Es va buscar aliats casant les filles amb prínceps europeus. Es convertí així en sogre de Víctor Manuel, futur rei d'Itàlia, i de Pere Karageorgevic, futur rei de Sèrbia. Volia unir els eslaus del sud, però al 1918 Montenegro fou integrat a Iugoslàvia.

També l'any 18 va ser la fi dels Romànov. El tsar Nicolau II i els seus successors immediats foren executats. Al 1922 Ciril Vladímirovitx (cosí germà de Nicolau II) es proclamà cap de la família imperial i prengué el títol de tsar a l'exili. A la seva mort el succeí el seu fill, el gran duc de Rússia, Vladímir Kirílovitx Romànov, mort al 92. Ara l'hereu és el seu nét, el petit Jordi.

De tots els exiliats, Miquel de Romania és el que va tenir el poder més temps: set anys (del 40 al 47). El règim comunista el va obligar a abdicar i li va retirar la ciutadania romanesa.

Simeó de Bulgària és el més conegut a Espanya perquè hi resideix. El seu fill Ciril va protagonitzar un casament sonat amb la mallorquina Roser Nadal. Simeó fou coronat als sis anys a Sòfia. Era el 1943 i el seu pare havia mort en estranyes circumstàncies. De fet mai no va arribar a regnar perquè va exercir la regència el seu oncle, fins que va ser assassinat per membres del Front Patriòtic, que el van acusar de col·laborar amb els nazis. Simeó no reconeix la legitimitat del referèndum, organitzat pel règim comunista, que al 1946 va convertir Bulgària en república. Es va abolir la monarquia i va haver de marxar, però mai no li van demanar que renunciés als seus drets. Va perdre el tro, però no el títol.

Constantí de Grècia, germà de la reina Sofia, va regnar només tres anys, del 64 al 67, any en què va ser enderrocat per un cop d'estat militar.

EFE

Ara, cinquanta anys després, ha volgut tornar al seu país, de visita, i ha estat aclamat per milers de persones. Pensa que s'ho devia a ell i que li ho devia al seu poble. Si-meó sempre s'ha preocupat pel seu país, però només acceptaria la restauració monàrquica en un referèndum democràtic.

Un tarannà molt oposat és el de Leka d'Albània. Aquest home de dos metres d'alçada tenia tres dies quan hagué d'abandonar el país, l'abril del 39. Des que Albània va aconseguir la independència, al 1919, el seu pare, Ahmed Zog, va dominar la vida política. De fet, es va fer proclamar rei per l'Assemblea Nacional l'any 1928. El rei Joan Carles va haver de demanar a Leka que abandonés el territori espanyol, sospitós de traficar amb armes. Després va anar a Gabon, Rodèsia i, finalment, Sud-àfrica, on hom creu que té un petit exèrcit de mercenaris. Quan al 1993 va intentar, per primera vegada, d'entrar al seu país, en va ser expulsat de seguida. Raó? Tenir papers d'identitat falsos. El seu passaport deia "Regne d'Albània" i, en conseqüència, no pertanyia a cap país del món.

França: batusses pel tron. Fa més de dos segles que Borbons i Orleans es disputen la corona a França. A final del 1988 Henri d'Orleans no va dubtar a portar el seu cosí Alfons de Borbó als jutges. El duc de Cadis s'havia apoderat del títol de duc d'Anjou. La resposta fulminant no era per robari de títol, sinó pel que aquest títol representa: el tron de França. Des dels temps de Lluís XVI orleanistes i legitimistes pugnen pel tron. Del costat dels Orleans argumenten que fa tres segles, quan el nét de Lluís XIV es va convertir en rei d'Espanya al 1713, ell i els seus descendents, els Borbons d'Espanya, es van comprometre a no reclamar mai el tron de França. I per evitar tota confusió van canviar el títol de ducs d'Anjou pel de Cadis. Per la casa d'Orleans, doncs, els Borbons són uns usurpadors. Els Borbons, per la seva banda, acusen els Orleans de ser els descendents d'un regicida, com sigui que el seu avant-

EFE

Jorge Bragation. Una delegació de pro-monàrquics georgians va visitar l'estat espanyol per buscar rei.

passat va votar en favor de la mort del Borbó Lluís XVI. Henri d'Orleans, comte de Paris, va designar successor el seu nét Joan. I del costat Borbó, després de la tràgica mort del príncep Alfons, decapitat per un cable quan esquiava, l'hereu és Lluís-Alfons, descendent de

Espanya buscant un rei entre els nombrosos membres de la família Bagration. Quan es va desintegrar la Unió Soviètica, Geòrgia va ser l'única república, a part les bàltiques, que no es va adherir a la CEI, la comunitat d'estats independents. Pretenien treure el país del caos i la

Les dues famílies que es disputen el tron de França des de fa dos segles, Borbons i Orleans, han arribat fins i tot als jutjats.

EFE

Lluís-Alfons de Borbó (esquerra) i Joan d'Orleans (baix), els dos pretendents francesos. Lluís-Alfons és descendent de Lluís XIV i de Franco.

Lluís XIV i de Franco. Capricis de la història.

La pantomima georgiana. No deixa de ser curiós, per no dir còmic, el viatge que una delegació de pro-monàrquics georgians va realitzar l'any 1992 a Espanya per trobar un hereu al tron del seu país, una corona que va deixar d'existir fa dos-cents anys. A més, en l'antiga monarquia georgiana, a cavall entre l'Àsia i Europa, no comptava el dret de successió, sinó que cada vegada que moria un rei el substituïa qui tenia més mèrits de totes les branques familiars. Temur Jorjoliani, president del Partit Monàrquic, i Guia Txanturia, líder del partit Nacional Democràtic, van arribar a

inestabilitat amb una monarquia constitucional. No pensaven en cap persona concret; el que volien era convidar Jorge Bagration, els seus germanastres Paz i Bagrat, i els seus fills adolescents perquè s'instal·lessin a Geòrgia. Així els més joves podrien aprendre l'idioma, la cultura i conèixer el país. Preparar-se, en definitiva, com a futurs reis. Després de dues setmanes d'entrevistes, malentesos i discrepàncies (entre els germans i entre els dos polítics), aquests se'n van tornar sense hereu. Havia estat culpa, van dir, de les ambicions personals dels Bagration.

Sílvia Heras

